

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.092/2026/5.
A felperes:	felperes (cím1)
A felperes képviselője:	ügyvédi iroda1 (cím2, eljáró ügyvéd: dr. Németh Ferenc)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (cím3)
Az alperes képviselője:	Hubáné dr. Szabó Ágnes kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt:	alperesi érdekelt (cím3)
Az alperesi érdekelt képviselője:	ügyvédi iroda2 (cím4, eljáró ügyvéd: dr. Bencze Bálint)
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben indult közigazgatási jogvita (határozatszám1)
A fellebbezést benyújtó fél:	alperesi érdekelt (18. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 103.K.700.808/2025/17. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi érdekeltnek 635.000 (hatszázharmincötezer) forint, az alperesnek 74.000 (hetvennégyezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 30.000 (harmincezer) forint eljárási, valamint 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés szempontjából releváns tényállás

[1] A perben nem álló ajánlatkérő 2019. december 6. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 117. §-a szerint saját beszerzési szabályok alkalmazásával feltételes közbeszerzési eljárást indított „helység1-Ipari park bővítése” tárgyában (a továbbiakban: vizsgált közbeszerzés). Az ajánlatkérő a felhívás VI.3.4) pont 8) alpontjában az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ékr.) 26. §-a alapján előírta, hogy a nyertes ajánlattevőnek a szerződéskötés időpontjára teljes körű építési-szerelési felelősségbiztosítást kell kötnie (vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjesztenie) a szerződés teljes időtartamára vonatkozóan legalább 900 millió Ft/év és 200 millió Ft/káresemény értékhatárig terjedően.

[2] A közbeszerzési eljárás eredményes volt, a felperes lett annak nyertes ajánlattevője; az ajánlatkérő és a felperes a vállalkozási szerződést 2020. április 7. napján kötötték meg. A felek a szerződés 6.8. pontjában – a felhívás VI.3.4) pont 8) alpontjával egyezően – rögzítették, hogy a felperes a kivitelezői feladatok ellátásához szükséges 900 millió Ft/év és 200 millió Ft/káreseménykénti mértékű, a perbeli projektekre vonatkozóan megkötött vagy arra vonatkozóan kiterjesztett, a szerződéskötés napjától a sikeres műszaki átadás-átvétel időpontjáig terjedő időtartamra szóló teljeskörű építési-szerelési felelősségbiztosítással (CAR) rendelkezik a szerződés alapján elvégzendő kivitelezési munkákra; valamint a felperes a felelősségbiztosítást igazoló dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta. A felperes a szerződéskötéskor a biztosító 1 Zrt. mint biztosító által 2020. január 7. napján kiállított szám1 számú, típus1 keret építés- és szerelésbiztosítási kötvénnyel rendelkezett, amely a szerződés 9.4. pontja értelmében a szerződés mellékletét képezte. A biztosítási kötvény 1.400.000.000 Ft/biztosítási időszak és 700.000.000 Ft/káresemény limiteket tartalmazott. A kötvény szerint a felelősségbiztosítási szerződés időtartama határozatlan idejű. A felperes később csatolta a biztosító által 2020. március 18. napján kiállított – a fentiekkel egyező tartalmú –, és 2023. november 28. napján kiállított, a biztosítási időszak tekintetében 2023. március 16. napjától 1.500.000.000 forintra emelkedett limitet tartalmazó kötvény szerinti fedezetigazolásokat. A projekt műszaki átadás-átvételi eljárásának lezárására 2023. július 10. napján került sor.

[3] Az érdekelt 2024. november 21. napján az alperes hivatalból való eljárását kezdeményezte a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján négy kezdeményezési elemre kiterjedően. Az Ékr. 26. § megsértésének megállapítására irányuló 1. kezdeményezési elemben rámutatott, hogy a vizsgált közbeszerzéssel érintett időszakban ugyanazon ajánlatkérő és a felperes egy másik vállalkozási szerződést is kötöttek, az ajánlatkérő által 2019. október 16. napján a „helység2i kerékpárút: helység1-helység3” tárgyában kiírt, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárás eredményeképpen; ezen, a felek között szintén 2020. április 7. napján megkötött szerződés szerint a felperesnek mint vállalkozónak a szerződéskötés időpontjára, illetve a műszaki átadás-átvétel lezárásáig legalább 620 millió Ft/év és 90 millió Ft/káresemény értékhatárig kiterjedően kellett építési-

szerelési felelősségbiztosítási szerződéssel rendelkeznie (a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárására ezen szerződés alapján 2023. június 26. napján került sor). A felelősségbiztosítás meglétét a felperes ugyanazon számla kötvényszámú keret építés-szerelési felelősségbiztosítással igazolta, mint a vizsgált közbeszerzés során. Az érdekelt az előterjesztett biztosítási kötvények, illetve fedezetigazolások alapján rögzítette, hogy a felperes a vizsgált közbeszerzés tekintetében – a 2020. április 7. és 2023. június 26. közötti időtartamban – a felhívás VI.3.4) pont 8. alpontja, valamint a vállalkozási szerződés 6.8. pontja szerinti limitű felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkezett.

[4] A felperes a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben a jogsértés elkövetését vitatta, továbbá sérelmezte, hogy az érdekelt és az alperes a vizsgált közbeszerzésen kívüli közbeszerzési eljárásra is kiterjesztette a vizsgálatát. Hivatkozott a 2020. március 18-i és 2023. november 28-i fedezetigazolások tartalmára, továbbá csatolta a biztosító 2024. augusztus 8. napján kelt nyilatkozatát, amely szerint a számla kötvényszámú építés- és szerelésbiztosítási szerződés fedezete a vizsgált közbeszerzéssel érintett projektekre, a felhívásában és a felek közötti vállalkozási szerződésben foglaltak szerinti időszakokra és kizárólagos felelősségi limittel kiterjedt.

Az alperes határozata

[5] Az alperes a határozatszámú számú határozatában az 1. kezdeményezési elemmel kapcsolatban megállapította, hogy a felperes a Kbt. 135. § (3) bekezdésére tekintettel az Ékr. 26. §-át megsértette. Erre – és az alperes által megállapított további jogsértésekre – tekintettel az ajánlatkérővel szemben 2.000.000 forint, a felperessel szemben 2.500.000 forint bírságot szabott ki. Az 1. kezdeményezési elem vizsgálata során figyelemmel volt a vizsgált és a „helység2i kerékpárút: helység1-helység3” tárgyában kiírt közbeszerzésre, valamint arra is, hogy a felperes mindkét beruházást a számla számú kötvénnyel biztosította. Mindezek alapján ahhoz, hogy a felperes eleget tegyen az ajánlatkérővel kötött mindkét vállalkozási szerződésben vállalt felelősségbiztosítási kötelezettségének, 2020. április 7. napjától 2023. június 16. napjáig összesen legalább 1.520.000.000 Ft/év és legalább 290.000.000 Ft/káresemény limitű teljeskörű építés-szerelési felelősségbiztosítással kellett volna rendelkeznie. Mivel a vonatkozó időszakban ilyen felelősségbiztosítással nem rendelkezett, így a vizsgált közbeszerzés tekintetében fennálló szerződéses kötelezettségének nem tett eleget. Rögzítette, hogy az érdekelt nem tette a jogorvoslat tárgyává a „helység2i kerékpárút: helység1-helység3” elnevezésű közbeszerzési eljárást, csak az abban rendelkezésre álló adatokkal támasztotta alá az 1. kezdeményezési elemet; egyébként az ahhoz szükséges adatokat a felek bocsátották az érdekelt rendelkezésére, illetve azok nyilvános rendszerben is fellelhetők. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes megsértette a Kbt. 135. § (3) bekezdésére tekintettel az Ékr. 26. §-ban foglalt kötelezettségét, és a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján megállapította a jogsértését. A bírságot a határozatban megállapított jogsértésekre tekintettel a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja alapján a Kbt. 165. § (11) bekezdésben rögzített körülmények mérlegelésével szabta ki.

A kereset, az érdekelt nyilatkozata és a védirat

[6] A felperes az elsőfokú eljárás során pontosított keresetében az 1. kezdeményezési elem tekintetében elsődlegesen a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan a határozat megváltoztatásával a jogsértés hiányának megállapítását és az ahhoz kapcsolódó bírság kiszabásának mellőzését, erre tekintettel a bírság 100.000 forintra történő mérséklését kérte. Álláspontja szerint a határozat sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 4. §-át, 62. § (2) és (4) bekezdéseit és 81. § (1) bekezdését, továbbá tévesen értelmezte és alkalmazta az Ékr. 26. §-át. Az alperes a tényállástisztázási, a bizonyítékértékelési és az indokolási kötelezettségét megsértette, amennyiben nyilatkozatait, adatszolgáltatásait, az általa előterjesztett bizonyítékokat mellőzte, és ezekre vonatkozó indokolást nem adott a határozatban, ellenben iratellenes megállapításokat tett. Vitatta, hogy szám1 kötvényszámú felelősségbiztosítása a vizsgált közbeszerzésben nem felelt meg az ajánlatkérői és jogszabályi előírásoknak, és ezzel megsértette az Ékr. 26. §-át. A felelősségbiztosításnak a Kbt. 66. § (1) bekezdése és 69. § (1) bekezdése alapján kizárólag a vizsgált közbeszerzés felhívásának és közbeszerzési dokumentumainak kellett megfelelnie, az Ékr. 26. §-ából sem következik, hogy több közbeszerzési eljárásban elnyert szerződés esetén valamennyi szerződésre vonatkozó előírásnak megfelelő felelősségbiztosítást kellene bemutatnia; ez kiterjesztő értelmezés lenne. A felelősségbiztosításokra vonatkozó követelmények összeszámítására vonatkozó jogszabályi előírás nincs, melynek hiányában nem róható a terhére jogsértés; e körben utalt a (felelősségbiztosítási jogviszonyok jellemzőire, a kötelező kivitelezői felelősségbiztosítás szabályaira, valamint az alperes által figyelmen kívül hagyott nyilatkozatára, adatszolgáltatására és a kizárólagosságra vonatkozó biztosítói igazolásra.

[7] Az alperes védiratában – a határozati indokainak fenntartása mellett – a kereset elutasítását kérte; a tárgyalás kitűzését követően előterjesztett beadványában a keresetlevél visszautasítását is indítványozta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés l)-m) pontjai alapján. Az érdekelt kiemelte, azt senki sem vitatta, hogy a vizsgált közbeszerzéssel érintett projektet a biztosító fedezetbe vonta. A jogsértést az okozta, hogy ugyanez a biztosítás képezte a fedezetét egy másik projektnek is, az éves kártérítési limit összege pedig nem fedi le a két projekt együttes értékét, így a vizsgált közbeszerzés alulbiztosított. Az Ékr. 26. § egyértelmű, a biztosítási összegnek a projekt – keretbiztosítás esetén valamennyi projekt – (össz)értékét el kell érnie; ezt támasztja alá a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.454/2025/3. számú ítéletében foglalt értelmezés is.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a határozatot részben megváltoztatta és az 1. kezdeményezési elem tekintetében megállapította a jogsértés hiányát, valamint a felperes terhére kiszabott bírság összegét 2.000.000 forintra leszállította. Rögzítette, hogy a keresetlevél visszautasításának a per tárgyalási szakaszában nincs helye, az eljárás megszüntetése pedig a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 48. § (1) bekezdés l)-m) pontjaira tekintettel kizárt, így e körben nem vizsgálódott. Az eljárási kifogásokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a határozat a nyilatkozatok tartalmát és az előterjesztett

bizonyítékokat tartalmazza; önmagában az, hogy a felperesével ellentétes álláspontot képvisel – és e körben a felperes bizonyítékait nem fogadta el –, nem teszi a tényállást megalapozatlanná vagy az indokolást hiányossá, mivel ez az ügy érdemére tartozó kérdés. Az Ékr. 26. § egy konkrét közbeszerzési eljárásra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket: kifejezetten az adott közbeszerzési eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosítás meglétét és igazolását írja elő. Nem tartalmaz rendelkezést arra az esetre, ha az ajánlattevő egyszerre több közbeszerzési eljárásban vesz részt vagy több eljárásban lesz nyertes. Az alperes azzal, hogy az azonos napon kötött közbeszerzési szerződések által előírt felelősségbiztosítási limitek összeadásának szükségességét mondta ki, nem csupán értelmezte az Ékr. 26. §-át, hanem az Ékr. által elő nem írt többletkövetelményt kért számon, így egy szabályozási hiátust maga töltött ki tartalommal – holott ezt, ha a jogalkotó szándéka erre irányult volna, jogszabálynak kellene előírnia. Az alperes a jogorvoslati eljárásban kizárólag a felhívásban előírt biztosítási limit igazolását vizsgálhatta volna, melynek a szerződéshez csatolt kötvény és a fedezetigazolások megfeleltek; e körben a felperes alappal hivatkozott a Kbt. 69. §-ára. A vizsgálattal érintett másik közbeszerzési eljárás adatai vizsgálatának és abból jogsértésre vonatkozó következtetések megtételének nem volt jogszabályi alapja. Más közbeszerzési eljárásokban történő érintettségének feltárását sem a Kbt., sem az Ékr. nem írja elő az ajánlattevőnek, amint nincs arra vonatkozó jogszabályi rendelkezés sem, hogy több közbeszerzési eljárásban való részvétel módosítaná a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban közzétett, az ajánlattevő által teljesítendő felelősségbiztosítási követelményeket is. A felperes által csatolt fedezetigazolások egyértelműen nevesítették a vizsgált közbeszerzést, teljes körű felelősségbiztosításról tanúskodtak, azokon az időszak és az összecszerűség tekintetében is a szerződésnek megfelelő adatok szerepeltek; a 2024. augusztus 8-i igazolás pedig kizárólagosságra vonatkozó kitételt is tartalmazott. Az alperes e bizonyítékokat indokolatlanul hagyta figyelmen kívül: azok releváns körülményekre vonatkoztak, hitelességük ellenbizonyítással nem lett megdöntve, az önmagában jogértelmezéssel sem dönthető meg. Alaptalanul hivatkozott az érdekelt a perbelitől eltérő esetre, amikor egy közbeszerzési eljárás több részre bontottan határozza meg az Ékr. 26. § szerinti felelősségbiztosításra vonatkozó követelményt, mivel abban az esetben ugyanabban a közbeszerzési eljárásban és felhívásban előírt feltételekről van szó, amelynek történő megfelelést e jogszabályhely kifejezetten előírja. A 1. kezdeményezési elem tekintetében hozott döntése folytán arányosan mérsékelte a bírság összegét, figyelemmel a keresettel nem vitatott 2. és 3. kezdeményezési elemek alapján megállapított jogsértésekre is, a Kbt. 172. §-a és a Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] Az érdekelt fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte és alkalmazta az Ékr. 26. §-át, továbbá megsértette az Ákr. 62. § (2)-(4) bekezdéseit és 63. §-át. Az Ékr. 26. §-ának helyes és okszerű értelmezése az, hogy ha a nyertes ajánlattevő több közbeszerzési szerződés szerinti beruházást teljesít, és az ajánlattevő a meglévő felelősségbiztosítását terjeszti ki az egyes projektekre, akkor az azokban előírt felelősségbiztosítási limitek összeszámítandók, e jogszabályhely nyelvtani, logikai, rendszertani és teleologikus értelmezése alapján is kizárólag erre az értelmezésre lehet jutni. Az Ékr. – rugalmas szabályozást biztosító – 26. §-a szerint a nyertes ajánlattevő két megoldás közül választhat:

külön felelősségbiztosítást köt vagy meglévő biztosítását terjeszti ki a később elnyert projektekre. A kettő nem vezethet különböző eredményre, vagyis az egyik megoldás nem eredményezhet összességében kisebb értékű fedezetet: a meglévő biztosítás újabb és újabb kiterjesztése a limit emelése nélkül kiüresítené a jogszabályi előírás célját, mivel nem nyújtana időben mindenkor teljes fedezetet az ajánlatkérők és a projektek számára; következésképpen több projekt esetében – az alulbiztosítottság elkerülése érdekében – a biztosítási fedezetek mértéke összeszámítandó. A Kbt. 2. § (1)-(2), (4) és (7) bekezdéseire és a közbeszerzési szabályozás céljára hivatkozással előadta, ha nem volna szükséges minden projektekre – a projekt értékét alapul véve – teljes fedezetet biztosítani, ez csorbítaná egyrészt az ajánlattevők esélyegyenlőségét, másrészt a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvét. Mindez a szabályozás céljával, logikájával, a közbeszerzések törvényben rögzített alapelveivel ellentétes. A teljes biztosítási fedezet meglétének követelménye független az ajánlatkérők személyétől és attól is, hogy az ajánlatkérő egy eljárásban határoz meg több részt és köt azokra külön szerződéseket, vagy több különálló közbeszerzési eljárás eredményeként köt külön szerződéseket egyes projektekre. Újfent hivatkozott az elsőfokú bíróság 103.K.702.454/2025/3. számú ítéletében foglaltakra, melyben az elsőfokú bíróság azonos tanácsa részekre bontott közbeszerzési eljárás esetén maga is az Ékr. 26. §-a szerinti felelősségbiztosítási összeg összeszámítását mondta ki. A jelen perbeli ügy a jogszabály mögött álló rendező elv szempontjából azonos: a projektenként előírt biztosítási fedezet megléte minden projekt esetében. A szabályozás szövege, logikája és célja alapján a szerződésekben előírt felelősségbiztosításnak és az előírt limiteknek mindkét esetben önállóan teljesülnie kell az adott szerződés vonatkozásában – továbbá az ajánlatkérők személyétől függetlenül, mivel egyik projekt sem lehet – a projekt értékéhez mint biztosítási érdekhez mérten – alulbiztosított. Hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács által 2026. február 12. napján elfogadott, a MABISZ közreműködésével elkészített, az építési beruházások, valamint a tervezői, mérnöki szolgáltatások biztosítási követelményeiről szóló útmutatóra, amely szerint (17. oldal, utolsó bekezdés) „Nem állami építési beruházás esetén a keretszerződés által rögzített limit erejéig folyamatosan fedezetbe vonhatók az egyedi projektek mindaddig, amíg az összefedezetet nem haladja meg az egyes projektek fedezetének összege.” Az Ékr. 26. §-ának általa ismertetett értelmezését így a biztosítási szakmai érdekképviselő is osztja; e megállapítás továbbá valamennyi építési beruházásra vonatkozik.

[10] Nézete szerint az elsőfokú bíróság jogellenesen állapította meg, hogy nem volt jogszabályi alapja egy másik, a jogorvoslati eljárással nem érintett közbeszerzési eljárás adatainak figyelembevételének. Az Ákr. 62. § (2)-(4) bekezdései és 63. §-a alapján a hatóság a tényállás megállapítása során szabadon felhasználhatja mind az ügyfél nyilatkozatát, mind pedig a hivatalos tudomására jutott tényeket, valamint minden egyéb bizonyítékot, kivéve azokat, amelyeket a hatóság jogszabálysértéssel szerzett meg. A szabad bizonyítás elve körében hivatkozott a Kúria Kfv. 37.353/2024/9. számú határozatára. Az érdekelt a határozat 58-59. pontjaiban foglaltak szerint a felperes által elnyert projektekről hivatalos tudomással bírt, valamint az azokban – azonos kötvénnyel – igazolt biztosítási fedezetről, melyekre vonatkozóan a felperes is mint ügyfél – a ténymegállapítás helyességét nem vitató – nyilatkozatot tett. Az elsőfokú ítélet [32] bekezdésében foglaltak a 17. sorszámu jegyzőkönyvben rögzítettekhez képest ellentmondásosak („2024.03.08-i” és „2024.08.08-i” irat), továbbá a 2024. augusztus 8-i irat nem szerződés és nem is kötvény (így az abban foglalt „kizárólagos felelősségi limit” tartalma nem tisztázott), végül maga a kizárólagosság e tekintetben nem az adott projektekre, hanem a biztosítás adott kockázataira vonatkoztatható.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatában az érdekelt fellebbezését támogatta. Álláspontja szerint az Ékr. 26. § nem értelmezhető másként, mint hogy a felelősségbiztosításnak az adott projekthez kötötten kell fennállnia, nem pedig általánosságban; a keretbiztosítás több projekt bevonása esetén akkor felel meg az előírt mértéknek, ha az az adott projektekben előírt limitet külön is eléri, máskülönben a „felelősségbiztosítás kiterjesztése” fordulat kiüresedne. Az előírásoknak való megfelelés az ajánlattevő kötelezettsége, ennek ellenőrzése pedig az ajánlatkérőt terheli; a fentiekből következően az ajánlattevő keretbiztosítás esetén akkor jár el jogszerűen, ha feltárja, milyen projektek kerültek abba bevonásra, az ajánlatkérőnek pedig ellenőriznie kell, hogy rendelkezésre áll-e az adott projektre a teljes fedezet.

[12] A felperes a – tárgyaláson részben pontosított – fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Egyetértve az elsőfokú ítélettel kiemelte, hogy a Kbt. 69. §-a szerinti követelményekből nem következik sem az ajánlatkérő, sem az ajánlattevő oldalán arra vonatkozó kötelezettség, hogy az ajánlattevő más közbeszerzési eljárásokban való érintettségét feltárja, amint nem következik a magasabb összegű felelősségbiztosítás megkövetelése sem. Az érdekelt által felhívott eseti döntés a perbeli esettől eltér, a hivatkozott útmutató a vizsgált közbeszerzés idejéhez képest megváltozott jogszabályi környezetben keletkezett, továbbá az – az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése szerint – nem minősül jogszabálynak, így általánosan kötelező magatartási szabályt nem írhat elő és nem is írhat felül, legfeljebb a jogalkalmazás számára szolgálhat iránymutatásul. Hivatkozott a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 308/2015. Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdésére, 2. § 1. és 2. pontjaira és 3. § (1) bekezdésére, melyek alapján a hatósági ellenőrzés kizárólag a vizsgálatlal érintett eljárásra és a szerződés teljesítésének és módosításának jogi, műszaki és szakmai szempontú ellenőrzésére terjedhet ki; az Ákr. érdekelt által hivatkozott rendelkezéseivel szemben így a lex specialis derogat legi generali elve érvényesül. Vitatta az érdekelt alulbiztosítottsággal kapcsolatos érvelését, mivel az álláspontja szerint a felelősségbiztosítás körében nem értelmezhető, tekintettel arra, hogy az ilyen szerződéseknel nincsen előre számszerűsíthető biztosítási érdek. A projekt értéke e körben nem vehető figyelembe, mivel a felelősségbiztosítás a harmadik személyeknek okozott károk megtérítésére szolgál, így a projekt értékétől független.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezés – az alábbiak szerint – alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita szempontjából irányadó tényállást helyesen feltárta, azonban az ügy érdemét illetően nem helytálló döntést hozott, amennyiben az irányadó, a nyertes ajánlattevő meglévő felelősségbiztosításának kiterjesztésére vonatkozó jogszabályi követelmény téves értelmezésével a keresetet alaposnak találta.

[15] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy a felek közötti jogvita az irányadó anyagi jogi szabályok – elsősorban az Ékr. 26. § – eltérő értelmezésén alapul, valamennyi további vitás kérdés, így az eljárási szabályok [Ákr. 62. § (2)-(4) bekezdései és 63. §] megfelelő alkalmazásának, az alperes vizsgálati jogkörének és a vizsgálat tárgyi hatályának eltérő megközelítése is ebből fakad. E körben hangsúlyozandó, hogy kifejezett eljárási jogszabálysértést az alperes terhére az elsőfokú bíróság nem állapított meg és arra – értelemszerűen – az érdekelt sem hivatkozott a fellebbezésben. Ekként az alperes vizsgálati jogkörével, a vizsgálat tárgyi hatályával és a vizsgálat során a tényállás tisztázása érdekében lefolytatott bizonyítási eljárással és az ennek során felhasználható bizonyítékokkal kapcsolatos, a fellebbezésben és az ellenkérelemben felvetett kérdéseket az ítéltábla az anyagi jogi kérdés kontextusában vizsgálta meg.

[16] A jogvita érdemi kérdését az Ékr. 26. §-ának a konkrét ügyben helyes értelmezése képezi. Az Ékr. 26. § a Kbt. 65. § (1) bekezdés a) pontja és a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 321/2015. Korm. rendelet) 19. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges gazdasági és pénzügyi alkalmasságára vonatkozóan az ajánlatkérő által előírható követelmények körében értelmezhető kötelezettséget határoz meg. E jogszabályi rendelkezés releváns tartalma értelmében építési beruházás esetén az ajánlattevő köteles legkésőbb a szerződéskötés időpontjára [...] felelősségbiztosítási szerződést kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra.

[17] Releváns körülmény, hogy a nyertes ajánlattevő felperes a felhívásban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosítás fennállására vonatkozó követelményt a meglévő keret felelősségbiztosítása kiterjesztésével kívánta teljesíteni, azt a szerződéskötéskor a számla számú biztosítási szerződés kötvényével igazolta. Erre az Ékr. 26. § értelmében kétségtelenül jogszerű lehetősége volt; a jogvita szempontjából azonban szükségessé vált a közbeszerzések során előírható felelősségbiztosításra vonatkozó követelmény és a meglévő keret felelősségbiztosítás kiterjesztésének értelmezése.

[18] Az építési-szerelési munkákkal kapcsolatos felelősségbiztosítás lényege, hogy a biztosító köteles fedezetet nyújtani a biztosított által harmadik személyeknek szerződésen kívül okozott károk megtérítésére [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:439. § (1) bekezdés, 6:470. § (1) bekezdés]. Mivel azt, illetve annak mértékét az ajánlatkérő az adott közbeszerzéssel, illetve szerződéssel érintett projektekre írhatja elő, és annak fennállását az ajánlattevő is az adott szerződés teljesítésére való (pénzügyi-gazdasági) alkalmassága tekintetében köteles igazolni [Kbt. 65. § (1) bekezdés a) pont, 321/2015. Korm. rendelet, 19. § (1) bekezdés d) pont, Ékr. 26. §], ezért a felelősségbiztosítás előírt mértéke és terjedelme – vagyis a fedezet teljeskörű fennállása – is csak az adott szerződés, illetve projekt tekintetében értelmezhető és vizsgálható. Ugyanez következik a fenti jogszabályi

követelmények alapjául szolgáló, a Kbt. 201. § (1) bekezdés h) pontjában hivatkozott, a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (3) preambulumbekkezdésében, 60. cikk (1) és (3) bekezdéseiben és XII. melléklet I. a) pontjában foglaltakból, melyek szerint egyrészt az ajánlatkérő szerv előírhatja a szakmai felelősségbiztosítás megfelelő szintjét is, másrészt annak igazolása – az ajánlattevő gazdasági szereplő gazdasági és pénzügyi helyzetének tekintetében – főszabály szerint a vonatkozó szakmai felelősségbiztosítás igazolásával történhet.

[19] A fenti követelmény teljesítése a határozott idejű, kizárólag az adott építési projektekre vonatkozóan kötött biztosítási szerződések esetében egyértelmű; a határozatlan idejű, a vállalkozó éves építési tevékenységére vonatkozóan meglévő biztosítási (keret)szerződések kiterjesztését illetően azonban értelmezésre szorul. Megjegyzi az ítéltábla, e körben nem a felek által eltérően megközelített alulbiztosításnak, illetve a biztosítási érdek felelősségbiztosítás körében történő alkalmazhatóságának van jelentősége, hanem az Ékr. 26. § azon kógens előírásának, hogy a nyertes ajánlattevő köteles felelősségbiztosítást kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni; és amennyiben e követelmény bármilyen módon csorbul, az – mivel a felelősségbiztosításra vonatkozó követelmény a szerződés részét is képezi – a szerződés teljesítésére vonatkozó előírások megsértését jelenti.

[20] A határozatlan idejű keret felelősségbiztosítás jellegénél fogva több – időben nyilván határozott tartamú – projektekre együttesen, párhuzamosan vonatkozik. Ezért ilyen esetben a fenti követelmény – egy adott közbeszerzéssel érintett projektekre vonatkozó teljeskörű fedezet fennállása – a felelősségbiztosítás kiterjesztésével kizárólag olyan módon teljesül, ha a keret felelősségbiztosításba bevont egyes projektek fedezetének összege – a projektek teljes időtartama alatt – nem haladja meg az összfedezetet: vagyis az egyes projektek csak a keretszerződés által rögzített limit erejéig vonhatók fedezetbe.

[21] A meglévő keret felelősségbiztosítás kiterjesztése ezért nem értelmezhető akként, hogy ugyanazon, változatlan összegű éves keretfedezet több, egymással időben átfedő projektekre anélkül felhasználható, hogy a fedezetbe vont projektek összesített biztosítási igényét elérné. Ellenkező esetben a fedezet valamely projekt tekintetében már szükségszerűen nem lenne teljes körűnek tekinthető, és ezzel sérülnének a fenti előírások, elsősorban az Ékr. 26. §-a szerinti követelmény. A kiterjesztés ugyanis nem azonos egy projektnek a meglévő kötvényhez történő adminisztratív hozzárendelésével. A kiterjesztésnek azt kell eredményeznie, hogy a meglévő biztosítás az újabb beruházás bevonását követően is alkalmas legyen az érintett projektekre előírt fedezeti szint biztosítására. Ha a keretbiztosítás éves limitje több projekt káreseményeinek együttes fedezetét jelenti, akkor a keretbiztosítás csak addig alkalmas újabb projekt fedezetbe vonására, amíg a fedezetbe vont projektekre előírt limitek összesített értéke nem haladja meg a keretbiztosítás összfedezetét.

[22] Az Ékr. 26. §-ában előírt mérték a biztosítás összegszerű fedezeti szintjét, így az éves projekt és káreseményenkénti limitet jelenti, míg a terjedelem azt határozza meg, hogy a

biztosítás mely projektre, milyen időszakra, milyen tevékenységekre, kockázatokra és károkra nyújt fedezetet. Ebből következően keretbiztosítás esetén nem elegendő annak igazolása, hogy a perbeli projektre a keret biztosítás kiterjedt; külön vizsgálandó az is, hogy a rendelkezésre álló éves fedezeti limit a fedezetbe vont valamennyi, időben átfedésben álló projektre vonatkozó limitösszegeket alapul véve ténylegesen elérte-e az együttesen számított szintet.

[23] E körben az ítéltábla hangsúlyozza: nem arról van szó, hogy – mint arra az elsőfokú bíróság rámutatott – a biztosítási limitek összeszámítását jogszabálynak kellene előírnia (és ennek hiányában azok nem számítandók össze), illetve hogy az alperes egy, az Ékr. 26. §-ában nem szereplő többletkövetelményt értett volna bele e rendelkezésbe, hanem hogy az Ékr. 26. §-ának ezen értelmezése áll összhangban a jogalkalmazás során az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak szerint kötelezően figyelembe veendő szempontokkal, vagyis a közpénzek hatékony felhasználásának és a közbeszerzések során a tisztességes verseny feltételei megteremtésének a Kbt. preambulumban és 2. § (1)-(2), (4) és (7) bekezdéseiben is kifejezésre juttatott céljával és alapelveivel, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos céljának feltételezésével.

[24] A közbeszerzési dokumentumokban előírt felelősségbiztosítási követelmény célja az, hogy a közpénzből megvalósuló beruházás teljesítése során a projekt a meghatározott fedezeti szint mellett valósuljon meg. A felperes álláspontjának elfogadása oda vezetne, hogy egy másik projektben bekövetkező káresemény miatti kárkifizetés a perbeli projekt biztosítási fedezetét ténylegesen az előírt szint alá csökkenti. Az ajánlattevők esélyegyenlősége sérülne, ha az a gazdasági szereplő, amely az egyes projektekre ténylegesen teljes fedezetet biztosít, azonos megítélés alá esne azzal, amely ugyanazon keretbiztosítás korlátozott éves limitjét több, korlátlan számú, egyenként a keretbiztosítás limitjét meg nem haladó fedezeti igényű projektre felhasználja.

[25] A fedezetek együttes figyelembevétele nem a jogszabályban meg nem jelenő összeszámitási szabály alkalmazását jelenti, hanem az Ékr. 26. §-a alapján a keretbiztosítás természetéből következő fedezeti vizsgálat, melynek tényleges rendelkezésre állása a „a közbeszerzés dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosítás” fogalmi eleme. A keretbiztosítás sajátosságából következik, hogy az abba bevont projektek nem egymástól független, külön fedezeti összegekkel rendelkeznek, hanem ugyanazon közös limit terhére biztosítottak. Az Ékr. 26. §-ában előírt fedezeti követelmény ezért csak akkor teljesül, ha az adott projekt biztosítása ténylegesen is megfelel az előírt mértéknek, ami szükségképpen csak a bevont projektek és az azokhoz előírt limitek együttes figyelembevételével állapítható meg.

[26] Ezt az értelmezést támasztja alá az érdekelt által hivatkozott, a biztosítási szakma közreműködésével elkészített útmutató; jóllehet, ez utóbbi valóban nem jogszabály, így normatív tartalommal nem rendelkezik, azonban a jogértelmezésnek a felperes által is elismert eszközéül szolgál: a jogalkalmazás számára nyújt szakmai értelmezési támpontot, különösen a keretbiztosítás és az egyedi projektbiztosítás közötti különbség, valamint a fedezetbe vont projektek összfedezeti vizsgálata tekintetében. Megjegyzendő, hogy az ennek előzményét képező, 2018. április 25-én elfogadott, az építési beruházásokhoz kapcsolódó projekt jellegű összkockázatú vagyoni- és felelősségbiztosításokról szóló – a vizsgált közbeszerzés idején is hatályos – útmutató a határozott és határozatlan idejű felelősségbiztosításokkal kapcsolatban az érdekelt által hivatkozott útmutatóval azonos megállapításokat tett (8. oldal). A lényeg – az érdekelt megfogalmazásában a „rendező elv” – mindkét ügyben azonos: a felelősségbiztosítás előírt mértékének önmagában az adott

projekt(rész)hez kapcsolódóan kell fennállnia annak érdekében, hogy az ajánlatkérő által meghatározott kockázatokra (az előírt mértékben és terjedelemben) teljes fedezetet nyújtson.

[27] A vizsgált közbeszerzésben a felperes határozatlan idejű, összkockázatú építés- és szerelésbiztosítással rendelkezett, melynek tárgya a felperes adott évi teljes – az általa vállalt összes projektben megvalósított – építési tevékenységének vagyoni- és felelősségbiztosítása. Az annak II. – felelősségbiztosítást tartalmazó – fejezetében foglalt éves fedezetek (700.000.000 Ft/káresemény és eredetileg 1.400.000.000 Ft/biztosítási időszak, 2023. március 16. napjától 1.500.000.000 Ft/biztosítási időszak) a keretszerződési jellegre tekintettel több projektre együttesen vonatkoztak. Mindezek alapján a fenti követelményt – a vizsgált közbeszerzéssel érintett projektre vonatkozó teljeskörű, az ajánlatkérő által előírt mértékű és terjedelmű fedezet fennállását – a felperes a következő módokon teljesíthette volna: 1) egy önálló, kizárólag az adott projektre vonatkozó biztosítási szerződés megkötésével; 2) a meglévő felelősségbiztosítása kiterjesztésével a biztosítási limit érintetlenül hagyása mellett abban az esetben, ha a biztosításba vont egyes projektek fedezetének összege az összfedezetet a projekt teljes időtartama alatt nem haladja meg; 3) a meglévő felelősségbiztosítása kiterjesztése mellett a biztosítási limit – keretszerződés módosításával történő – megemelésével, ha a meglévő felelősségbiztosításának adott projektre történő kiterjesztésével már meghaladná a keretszerződésben szereplő összfedezetet a keretbiztosításba vont összes – így egyebek mellett az adott projekthez szükséges – fedezet.

[28] Utóbbi két esetben – a keretszerződési jellegből fakadóan – annak megállapíthatóságához, hogy a meglévő felelősségbiztosítás kiterjesztésével a vizsgált közbeszerzéssel érintett projektben előírt fedezet a keretszerződésbe vont összfedezetet meghaladja-e vagy sem – vagyis, hogy az ajánlattevő által igazolt felelősségbiztosítás a rá vonatkozó, a felhívásban és a szerződésben is rögzített követelményeknek megfelel-e vagy sem (vagyis teljes fedezetet nyújt-e az adott projektre vagy sem) –, elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy milyen további projekteket vontak be a keretbiztosításba. A Kbt. 65. § (1) bekezdés a) pontjának, a 321/2015. Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés d) pontjának és az Ékr. 26. §-ának alkalmazása során ez azért releváns körülmény, mert e rendelkezések – a felelősségbiztosítás mértékének és terjedelmének ajánlatkérő által történő előírásával, a fentiekben kifejtettek szerint – az adott szerződés, illetve projekt tekintetében követelik meg a teljes fedezet fennállását; a teljes fedezet megléte pedig keretbiztosítás és az abba bevont több projekt esetén azt jelenti, hogy a keretösszegnek el kell érnie az egyes projekteken külön-külön meghatározott limitek együttes összegét. A biztosítás fogalmilag is csak így tud teljes fedezetet biztosítani az egyes projektekre.

[29] Mivel a felperes a vizsgált közbeszerzés során meglévő felelősségbiztosítása kiterjesztésével kívánta teljesíteni az erre vonatkozó szerződéses kötelezettségét, ezért az alperes – az elsőfokú bíróság erre vonatkozó megállapításaival szemben – helytállóan vizsgálta a szerződés teljesítésének jogszerűségével összefüggésben a fedezet teljeskörűségére vonatkozó követelmény teljesítését, és ennek körében azt, hogy a felperes milyen – a vizsgált közbeszerzésen értelemszerűen kívül álló – projekteket vont be a vizsgált közbeszerzés során igazolt keretbiztosításába. Különös jelentősége van a konkrét ügyben annak a körülménynek, hogy a felperes a perbeli szerződéssel azonos napon kötött szerződést – azonos ajánlatkérővel – a „helység2i kerékpárút: helység1-helység3” tárgyában kiírt

közbeszerzési eljárás eredményeként, melynek során az ajánlatkérő által előírt felelősségbiztosítás fennállását ugyanazon meglévő biztosítása kiterjesztésével – azonos kötvény csatolásával – igazolta. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az alperes e körülmény értékelése során nem sértette meg vizsgálati jogkörét, nem lépte túl, illetve nem terjesztette ki a vizsgálat tárgyi hatályát. Az alperesi vizsgálat az eljárással érintett közbeszerzés alapján kötött szerződés teljesítésére vonatkozott; a szerződéshez a felperes a szám1 számú keret építés- és szerelésbiztosítási kötvényét csatolta; így az ajánlatkérő által előírt és a szerződés 6.8. pontjában rögzített fedezetnek a projekt (2020. április 7. – 2023. július 10. közötti) teljes időtartama alatti teljeskörű fennállásának vizsgálata a konkrét szerződés teljesítésének Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja szerinti – az érdekelt által kezdeményezett – vizsgálatához tartozik.

[30] Tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy az alperes kizárólag a felelősségbiztosítás fennállásának (formális) igazolását vizsgálhatta volna, mert az azzal biztosítandó fedezet teljeskörűsége ugyanúgy a szerződés teljesítéséhez tartozik. Az alperes kizárólag a perbeli szerződéssel kapcsolatban tett megállapításokat és alkalmazott szankciót. Az Ákr.-nek a 308/2015. Korm. rendelet szabályai szerint lefolytatott ellenőrzés során is alkalmazandó szabályai [62. § (1)-(4) bekezdések és 63. §] szerint a fentiek tükrében releváns körülményekre vonatkozó hatósági ismeretek, a felek által szolgáltatott bizonyítékok a vizsgálat során felhasználhatók voltak – éppen azért, mert a releváns tényállás tisztázásához szükséges körülményekre irányultak. A vizsgálat tárgya a perbeli szerződés teljesítésének ellenőrzése volt, melynek megítéléséhez olyan jogszerűen beszerezett bizonyítási eszközökből származó tény figyelembe vehető, amely közvetlenül érinti az adott szerződésben előírt kötelezettség teljesülését. A kerékpárút megépítésére vonatkozó közbeszerzési eljárás adatai nem önálló ellenőrzési tárgyként, hanem a perbeli biztosítási fedezet tartalmi megítéléséhez szükséges tényként jelentek meg. A 308/2015. Korm. rendelet nem tartalmaz olyan kizáró rendelkezést, amely az alperest elzárná a hivatalos tudomására jutott vagy az ügyfél által is elismert tények felhasználásától, ha azok a jogsértés megállapítása szempontjából relevánsak.

[31] Az alperes a fentiekben kifejtettek szerint helytállóan értékelte a felperes által csatolt fedezetigazolásokat; a 2024. augusztus 8-i igazolás pedig a fedezetnek a projekt teljes időtartamára vonatkozó teljeskörűségével kapcsolatos alperesi megállapítást – a felelősségbiztosítás keretösszegének változatlansága, illetve 2023. március 16-tól hatályos megemelésével is (legalább 2023. június 26-ig) elégtelen volta folytán – nem dönti meg. Az igazolás ugyanis csak azt támasztja alá, hogy a perbeli projektet a biztosító a kötvény fedezeti körébe vonta, és a projekt vonatkozásában az előírt összegű limitet feltüntette. Nem igazolja azonban azt, hogy e limit a keretbiztosítás éves összfedezetén felül, más projektektől elkülönítve, azok káreseményei által nem kimeríthető módon állt volna rendelkezésre.

[32] Az ítéltábla nagy hangsúllyal kíván rámutatni a következőkre is: a fentiekből kétséggkívül az az általános megállapítás is következik, hogy ha a nyertes ajánlattevő határozatlan idejű, keret felelősségbiztosítással kívánja igazolni az előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosítás fennállását – vagyis, ha meglévő keret felelősségbiztosításába kívánja bevonni az adott projektet, illetve meglévő felelősségbiztosítását kívánja az adott projektekre kiterjeszteni –, akkor az Ékr. 26. §-a alapján az ajánlatkérő által előírt alkalmassági követelmény [Kbt. 65. § (1) bekezdés a) pont, 321/2015. Korm. rendelet, 19. § (1) bekezdés

d) pont] igazolását jogszerűen csak akkor teljesíti, ha a felelősségbiztosítás fennállásának igazolása mellett feltárja a keretbiztosításba vont valamennyi projektjét, de legalábbis az azokkal érintett biztosítási limiteket, hogy ezáltal a keretbiztosítási limit adott projektekre vonatkozó megfelelése – a teljes fedezet biztosítása – megállapítható legyen; az ajánlatkérő pedig, ha az ajánlattevő a felelősségbiztosítás fennállását meglévő felelősségbiztosítása kiterjesztésével (a projekt meglévő keretbiztosításba történő bevonásával, egyéb nyilatkozat hiányában) kívánja igazolni, akkor jár el a Kbt. 69. § (4) bekezdése és 71. § (1) bekezdése szerint jogszerűen, ha felvilágosítást kér az ajánlattevőtől a keretbiztosításba tartozó valamennyi projektről, de legalábbis az azokkal érintett fedezetekről, hogy az adott közbeszerzéssel érintett projektekre előírt minimális felelősségbiztosítási limit fennállása – vagyis a teljes fedezet biztosítása – megállapítható legyen. A szerződés tartama alatt – annak teljesítésével összefüggésben – pedig keretszerződés esetén folyamatosan ellenőrizni kell, hogy a fedezetbe vont valamennyi egyedi beruházásra fedezetet nyújt-e a keretszerződés összfedezete.

[33] A fent írtak alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által elfogadott jogértelmezést nem osztotta, az érdekelt fellebbezését eredményesnek tekintve az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[34] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán az alperes és az érdekelt az elsőfokú eljárásban pernyertes lett, ezért részükre a másodfokú bíróság az elsőfokú perköltséget a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése, 81. § (1)-(2) bekezdései és 82. § (3) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja és 4. § (1) bekezdés a) pontja figyelembevételével, a csatolt megbízási szerződésben foglaltakat alapul véve, illetve az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján állapította meg. A másodfokú eljárásban pervesztes felperes a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. §-a alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire és 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára, (3) bekezdés a) pontjára és 3. § (2) és (4) bekezdéseire és 7. §-ára figyelemmel, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az érdekelt másodfokú eljárásban felmerült költségeit is megtéríteni.

[35] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt és az Itv. 45/A. § szerinti (30.000 forint összegű) elsőfokú eljárási, valamint az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontjában és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű (48.000 forint) fellebbezési illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján viseli. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a kötelezett a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[36] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. május 5.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Farkas Ervin s.k.	dr. Zakócs Ildikó s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró